Het ware gelaat

Terwijl de wansmakelijke perceptie-oorlog over migratie en het politiek gepoker nog verscherpt zullen worden, werken leraren door. De toekomst van elk kind staat voorop. Leraren willen voor elke leerling een veilige ruimte creëren. Leraren willen sterke schoolloopbanen. Leraren willen dat alle jongeren in de toekomst mét en niet tegen elkaar vorm zullen geven aan een rechtvaardige maatschappij.

Leraren maken zich zorgen

Kinderrechten en mensenrechten kunnen niet in vraag gesteld worden. Dit wil niet zeggen dat er geen zorgen zijn. En die moeten opgelost worden. Er moeten duidelijke beleidskeuzes gemaakt worden vanuit menselijk en economisch perspectief, ook in onderwijs. Elk kind heeft recht op kwaliteitsvol onderwijs. Leraren zijn terecht ongerust. In elke school zijn diversiteit en zorgnoden meer en meer realiteit. Hoe kunnen we garant staan voor een warme welkom, een vlotte leerloopbaan en een duurzaam toekomstperspectief? In elke vraag zit een vraag naar structurele oplossingen. Ook wordt de school te gemakkelijk naar voor geschoven als dé plaats om 'problemen' aan te pakken. Een torenhoge verantwoordelijkheid! Kan onderwijs wel alle taken aan die het op haar bord krijgt en welke moeten door andere beleidsactoren opgepakt worden?

Strategische verkenning

Samen met vertegenwoordigers van onder meer onderwijsvakbonden, werkgevers, ouders, sociale partners, het kinderrechtencommissariaat realiseerde het COV in de Vlaamse Onderwijsraad een strategische verkenning[1] over onderwijs aan vluchtelingen. Pertinente vragen over de rol van het onderwijs - van kleuter- tot volwassenenonderwijs - maar ook van andere actoren werden onderzocht. Wat kan onderwijs voor vluchtelingen betekenen? En wat betekenen vluchtelingen voor onderwijs? Hoe kunnen initiatieven vanuit andere beleidsdomeinen bijdragen tot een betere toeleiding en omkadering van onderwijs? Wat is verder nodig om onderwijs aan vluchtelingen optimaal vorm te geven? Wat kunnen we leren van de aanpak in de ons omringende landen? Welke rol zien we voor de bredere samenleving weggelegd?

Duurzame oplossingen

Nadenken over onderwijs voor vluchtelingen draagt bij tot het versterken van onderwijs in zijn geheel op langere termijn. Ook dat blijkt uit de strategische verkenning. De groeiende superdiversiteit is een maatschappelijke realiteit. Diversiteit en bijhorende zorgnoden zijn in alle scholen realiteit. Er moeten duurzame oplossingen komen. De inzet van andere beleidsdomeinen zoals welzijn is daarbij onontbeerlijk. In scholen moeten de noden beantwoord worden met investeringen in deskundigheid, in schoolmaterialen, in ondersteuning. De antwoorden zijn duidelijk en onderschrijven onze visie. Het COV wil binnen de huidige hoofdopdracht tijd voor overleg en professionalisering. Alleen zo kan de nodige samenwerking vorm krijgen en uitwisseling van expertise gebeuren. Dat daarvoor argumenten zijn, blijkt ook uit het tijdsonderzoek.

Niet rusten

We moeten de scholen organiseren die onze kinderen nodig hebben. Vroegschoolse investeringen renderen in gelijkere kansen in het leven en op de arbeidsmarkt. De omkadering en de financiering in het basisonderwijs moeten daarom beter aansluiten bij de diverse uitdagingen van vandaag en morgen. Werkcondities zijn leercondities. En dus zal het COV blijven strijden voor de strategische en financiële versterking van het basisonderwijs. Met "De principes en de ambities voor een sterk, duurzaam en veerkrachtig basisonderwijs" leggen alle onderwijsvakbonden en onderwijswerkgeversorganisaties op 14 februari 2019 hun voorstel van plan basisonderwijs in de Commissie Onderwijs voor. De overheid is aan zet! Niet in beloftes maar in daden tonen politici en partijen hun ware gelaat.

De omkadering en de financiering in het basisonderwijs moeten beter aansluiten bij de diverse uitdagingen van vandaag en morgen.

1. Onderwijs voor vluchtelingen. Warm onthaal, vlotte leerloopbaan en duurzaam toekomstperspectief, oktober 2018, www.vlor.be (publicaties).